

24.000 ha de păduri primare de fag, propunerea României pentru Patrimoniul Mondial UNESCO

I.-A. Biriș, M. Teodosiu, D.-O. Turcu, O. Merce, A. Lorent, J. Apostol, C. Marcu

Biriș I.-A., Teodosiu M., Turcu D.-O., Merce O., Lorent A., Apostol J., Marcu C., 2016. 24000 ha of primary beech forests, the Romanian proposal in UNESCO World Heritage. Bucov. For. 16(1): 107-116.

Abstract. Under the coordination of The Ministry of Environment, Waters and Forests, about 24000 ha of primeval beech forests located in 8 natural protected area from the Romanian Carpathians were included for inscription into the World Heritage List to extend the „Primeval Beech Forests of the Carpathians and the Ancient Beech Forests of Germany” (1133bis). The extended World Heritage property is proposed to carry the joint new name: „Primeval Beech Forests of the Carpathians and Other Regions of Europe”. Supported by 13 European countries (Romania included), the nomination proposes to establish a transnational serial UNESCO property, with a surface of more than 95000 ha, that reunites the most representative and well preserved beech forests from the natural areal of this species in order to illustrate the ecological process of extension - that is in progress at present - of beech on the European continent. The process of choosing these candidate sites was thought for completing the existent sites and for providing arguments and reflecting better on the extension of species distribution at the level of Europe. At the end of January 2016, Austria, the coordinator country of the nomination process at the international level transmitted the common dossier for the nomination to the committee of evaluation of UNESCO World Heritage List.

Keywords European beech forests, primeval beech forests, protected forest areas, Natural World Heritage, UNESCO serial property.

Authors. Iovu-Adrian Biriș (iovu.biris@gmail.com), Adrian Lorent, Joița Apostol, Cristiana Marcu - “Marin Drăcea” National Research-Development Institute in Forestry, Eroilor Av. 128, Voluntari - Ilfov, Romania; Marius Teodosiu - “Marin Drăcea” National Research-Development Institute in Forestry, Câmpulung Moldovenesc Station, Calea Bucovinei 73b, 725100 Câmpulung Moldovenesc - Suceava, Romania; Daniel-Ond Turcu, Oliver Merce - “Marin Drăcea” National Research-Development Institute in Forestry, Pădurea Verde 8, Timișoara - Timiș, Romania.

Manuscript received March 01, 2016; revised March 20, 2016; accepted March 30, 2016; online first April 05, 2016.

Introducere

Pădurile de fag (*Fagus sylvatica* L.), pure sau amestecate, sunt răspândite exclusiv pe continentul european, ocupând o mare diversitate de nișe ecologice - de la țărnul mării până la limita altitudinală superioară a pădurii, de la nisipuri la depozite argiloase, de la roci vulcanice la calcare, de la soluri sărace (oligotrofe) și acide la soluri bogate (eutrofe) și bazice, de la stațiuni umede la stațiuni uscate - constituind numeroase tipuri geografice și staționale de ecosisteme (Knapp 2008, Knapp și Fichtner 2011, Biriș, 2014). Din refugiile glaciare localizate în peninsulele balcanică, italică și iberică, fagul a început încă de acum peste 10000 de ani un proces de expansiune, proces care continuă și în prezent, colonizând cea mai mare parte a vestului și centrului Europei. Astfel, pădurile edificate de fag constituie vegetația naturală potențială pentru o suprafață apreciazabilă a Europei, ceea ce reprezintă un fenomen ecologic unic, specific bătrânului continent, și sunt considerate pe bună dreptate o moștenire naturală de valoare universală și o expresie a identității europene (Knapp 2008).

Distrugerea și degradarea pădurilor naturale de fag, generată de cauze antropice în principal, a căpătat o amploare nemaiîntâlnită în ultimele secole, fapt ce a atras atenția țărilor europene cu privire la responsabilitatea care le revine pentru conservarea și salvarea acestora. Demersurile la scară locală/regională sau chiar națională, de conservare a fâgetelor nu au dus la rezultatele scontate, arătând necesitatea unei abordări comune, la scară europeană, a acțiunilor de conservare, concretizată prin includerea în Patrimoniul Mondial UNESCO a celor mai valoroase păduri primare de fag.

Contextul european

În anul 2011, Comitetul Patrimoniului Mondial a aprobat înscrierea proprietății seriale UNESCO „Făgete primare din Carpați și făg-

ete seculare din Germania” prin Decizia 35 COM 8B.13, luată cu ocazia celei de-a 35-a sesiuni (Paris, 19-29 iunie). Această proprietate UNESCO este constituită din 15 componente, din care șase în Ucraina, patru în Slovacia și cinci în Germania, însumând o suprafață efectivă de 33.669 ha și o zonă tampon de 62.400 ha (Knapp și Fichtner 2011, Biriș, 2014). În decizia de acceptare a înscrierii proprietății, Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO a menționat necesitatea unei abordări unitare, cuprinzătoare și complete a unei astfel de nominalizări. De asemenea, în vederea unei extinderi unice și definitive la nivel european a proprietății existente, a recomandat celor trei țări care au făcut nominalizarea să identifice cele mai reprezentative păduri de fag din punctul de vedere al proceselor ecologice și biologice - cele care au favorizat expansiunea fâgetelor de la ultima glaciațiune până în prezent și care reflectă excepționala diversitate genetică, fitocenologică și potențialul adaptativ al acestora - din întregul areal natural (Waldherr 2014, Biriș 2012, 2014).

În vederea coordonării acestui proces, Germania (care și-a asumat această responsabilitate) - prin Ministerul Federal pentru Mediu, Conservarea Naturii, Securitate Nucleară și Construcții din Germania - a desemnat Agenția Federală pentru Protecția Naturii din Germania (BfN) și Universitatea pentru Dezvoltare Durabilă Eberswalde (HNE) ca în perioada ianuarie 2012 - noiembrie 2014, în colaborare cu experți și reprezentanți guvernamentali din țările europene care dețin păduri naturale de fag, să deruleze un proiect având drept scop furnizarea suportului științific, tehnic și organizatoric necesar selectării potențialelor situri candidat UNESCO. În mod concret, proiectul a urmărit: (i) definirea valorii universale excepționale a propunerii de extindere a proprietății seriale UNESCO, (ii) identificarea, evaluarea și selectarea siturilor care să fie propuse pentru extinderea proprietății seriale, (iii) organizarea de întâlniri de lucru ale experților tehnici și sprijinirea desfășurării activităților la

nivel național pentru țările parte la acest proces, (iv) organizarea de întâlniri la nivelul reprezentanților guvernamentali din țările parte la acest proces (Waldherr 2014).

La finalul acestui proces au fost selectate 46 de situri candidat, constituite din 67 de părți componente și provenind din 10 regiuni biogeografice ale fagului (fig. 1), respectiv cele mai reprezentative și mai bine conservate eșantioane de făgete primare și seculare din întregul areal natural al speciei (Kirchmeir și Kovarovics 2016). Aceste situri candidat le completează pe cele existente, pentru o reflectare cât mai bună a procesului ecologic de extindere a distribuției acestei specii pe continentul european.

Conform cerințelor Comitetului Patrimoniului Mondial UNESCO, coordonarea procesului de extindere a proprietății existente trebuia transferată de către Germania unei alte țări, care să nu fi fost parte la înscrierea proprietății „Făgete primare din Carpați și făgete seculare din Germania” și care să fie parte a inițiativei de extindere a acesteia. Pe baza intenției ferme exprimate, susținută și printr-un suport financiar și logistic concret, începând cu luna decembrie 2014 coordonarea procesului de nominalizare la nivel internațional, aferent perioadei 2015-2017, a fost preluată de către Austria, prin Ministerul Federal pentru Agricultură, Păduri, Mediu și Ape. Implementarea acestuia a fost încredințată Agenției de Mediu și Institutului de Ecologie (ECO). Obiectivele proiectului pentru această perioadă au vizat: (1) elaborarea și transmiterea listelor tentative naționale de către țările participante la proces la Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO din Paris până la 31 ianuarie 2015, (2) elaborarea dosarului comun de nominalizare, semnarea de către reprezentanții statelor parte la nominalizare și transmiterea acestuia la Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO din Paris până la 31 ianuarie 2016, (3) coordonarea comunicării dintre țările participante la procesul de nominalizare și Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO pe durata activității de evaluare a dosarului de nominalizare și

a siturilor candidat (Biriş 2015).

Contribuția țărilor participante

La formularea propunerii de nominalizare, fiecare dintre țările participante au avut de îndeplinit o serie de obligații, între care: (i) elaborarea formularului „Lista indicativă pentru extinderea proprietății seriale UNESCO «Făgete primare din Carpați și făgete seculare din Germania»” și transmiterea adresei de reînnoire a listei indicative a României și a formularului listă indicativă la Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO (ianuarie 2015), (ii) colectarea datelor din teren pentru caracterizarea componentelor/siturilor candidat (iunie-august 2015), (iii) prelucrarea datelor de teren, elaborarea descrierii și a documentelor pentru siturile naționale în conformitate cu cerințele Ghidului Operațional și cu structura Dosarului de Nominalizare și încărcarea documentațiilor întocmite pentru fiecare sit candidat în baza de date a aplicației web dezvoltată în acest scop de către ECO (<http://worldheritage.e-c-o.at/app/login>) (septembrie 2015) și (iv) soluționarea solicitărilor de clarificare și completare a dosarului de nominalizare cu documente, conform recomandărilor formulate de către Comitetul UNESCO și de către experți germani și austrieci (octombrie - decembrie 2015).

Prin procesul de extindere, 11 țări europene (Albania, Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Italia, Polonia, România, Slovenia, Spania și Ucraina) au propus o completare a celor 15 părți componente înscrise ca proprietate serială a Patrimoniului Mondial UNESCO de către Ucraina, Slovacia și Germania (în suprafață de 33.669 ha) cu încă 67 de părți componente, cu o suprafață de 61661 ha (figura 1, tabelul 1).

La nivel de țară, cele mai importante contribuții la nominalizarea serială au avut-o, în ordine, Ucraina și România (30,4%, respectiv 25,2% din suprafața totală), urmate de Bulgaria și Austria (11,5%, respectiv 7,5%).

Figura 1 Distribuția siturilor nominalizate în cadrul extinderii proprietății Patrimoniului Mondial UNESCO „Făgete primare din Carpați și din alte regiuni ale Europei” (Kirchmeir și Kovarovics 2016). În fundal: ESRI Topografic Baselayer (proiecție WGS 84, scară 1:15000000). Cercurile reprezintă părți componente (existente - cu albastru, nominalizate - cu verde), iar linia albastră delimitează regiunile cu păduri de fag.

Distribution of the nominated sites under UNESCO World Heritage extension “Primary beech forests of Carpathians and other regions of Europe” (Kirchmeir and Kovarovics 2016). Background: ESRI Topographic Baselayer (WGS84 projection, scale 1: 15,000,000). Circles represent component (existing - blue, nominated - green), the blue line - regions with beech forests.

Contribuția României

Începând cu anul 2012, activitățile derulate atât la nivel național, cât și internațional - selectarea și evaluarea siturilor candidat, consultarea factorilor locali și obținerea sprijinului și acordului acestora, colectarea datelor și informațiilor pentru descrierea siturilor candidat, elaborarea dosarului de nominalizare - s-au desfășurat cu contribuția și sprijinul unui număr mare de actori.

În procesul de nominalizare, România a fost reprezentată de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin Departamentul pentru Păduri, care a coordonat atât desfășurarea activităților la nivel național, cât și participarea la întâlnirile reprezentanților guvernamentali.

Grupul de lucru constituit cu scopul realizării activităților necesare la nivel național în cadrul proiectului a reunit specialiști din Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”, Asociația WWF - Programul Dunăre Carpați România și Greenpeace CEE România, alături de care au mai fost implicați specialiști din cadrul administrațiilor ariilor naturale protejate, al primăriilor și consiliilor locale, de la Regia Publică Locală Ocolul Silvic Pădurile Șincii R.A., precum și proprietari și administratori de păduri. Nu în ultimul rând, acțiunile s-au desfășurat și cu consultarea autorităților publice centrale și a agențiilor/companiilor din subordinea acestora, pentru evitarea suprapunerii acestora pes-

Tabelul 1 Suprafețele proprietății pentru fiecare din cele 13 țări (Kirchmeir și Kovarovics 2016)
Areas of the property for each of the 13 countries (Kirchmeir and Kovarovics 2016)

Țara	Mărimea proprietății (ha)	Numărul părților componente	% din total
(1) Albania	3391	2	3,6
(2) Austria	7119	5	7,5
(3) Belgia	269	5	0,3
(4) Bulgaria	10989	9	11,5
(5) Croația	3321	3	3,5
(6) <i>Germania</i>	4391	5	4,6
(7) Italia	2127	10	2,2
(8) Polonia	3307	4	3,5
(9) România	23983	12	25,2
(10) Slovenia	795	2	0,8
(11) <i>Slovacia</i>	5776	4	6,1
(12) Spania	890	6	0,9
(13) Ucraina (noi)	5473	9	5,7
Ucraina (existente)	23512	6	24,7
Total noi	61661	67	
Total existente	33669	15	
Total	95330	82	

Notă. Înregistrările subliniate reprezintă componentele înscrise prin demersurile inițiale.

te proiecte de infrastructură și dezvoltare de interes național (Biriş și Turcu 2014, Biriş și Teodosiu 2014).

Lista finală propusă de România pentru dosarul de nominalizare „Făgete primare din Carpați și din alte regiuni ale Europei” în vederea declarării acestora drept situri ale Patrimoniului Mondial UNESCO reunește 8 situri, localizate în arii naturale protejate din Carpații României, cu o suprafață totală de 24000 ha (tabelul 2) (Biriş 2015, Kirchmeir și Kovarovics 2016).

(1) Situl nominalizat Izvoarele Nerei este una dintre cele mai întinse păduri primare de fag din zona temperată a Europei, distribuită într-un ecart altitudinal cuprins între 620-1400 m. Limitele acesteia sunt naturale, fiind constituite din două culmi principale care separă bazinele Nergana și Nergănița de masivul forestier compact din împrejurimi. Pădurea este constituită în cvasitotalitate de fag, doar câteva exemplare din alte specii întâlnindu-se în mod diseminat. Pădurea de fag este relativ omogenă din punct de vedere fitocenologic, încadrându

-se în principal în două tipuri de habitate: 9130 - Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum* și 9110 - Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*. Posibilele influențe antropice cunoscute la care a fost supusă rezervația se datorează pășunatului. Din punct de vedere istoric, este cunoscut că, în timpul invaziei turcești, oamenii din valea Nerei s-au adăpostit în două pajști din această pădure împotriva invadatorilor. Între alte activități cu posibil impact pot fi menționate turismul necontrolat și recoltarea de ciuperci, cu caracter ocazional. În prezent, aceasta este o rezervație strictă (fără intervenție), parte a Parcului Național Semenic-Cheile Carașului. Determinările de vârstă la arbori efectuate la 1000 m altitudine au indicat valori medii de peste 350-400 ani, cu o vârstă maximă de 477 ani (Kirchmeir și Kovarovics 2016).

(2) Situl Cheile Nerei – Beușnița reprezintă un complex de păduri de fag asociat cu habitate de tufărișuri și stâncării, caracterizat printr-un grad ridicat de naturalitate, situat într-un landsaft acoperit în proporție de peste 80 % cu păduri formate în mod predominant din fag, și-

Tablelul 2 Lista siturilor candidat propuse ca nominalizări ale Patrimoniului Mondial UNESCO din partea României (Kirchmeir și Kovarovics 2016)
The list of candidate sites proposed as UNESCO World Heritage nominations from Romania (Kirchmeir and Kovarovics 2016)

Numele sitului candidat	Părțile componente	Suprafața sitului candidat (ha)	Suprafața zonei tampon (ha)
(1) Izvoarele Nerei	-	4678,4	2495,5
(2) Cheile Nerei-Beușnița	-	4294,2	5962,5
(3) Domogled-Valea Cernei	Domogled-Coronini-Bedina	5111,4	51463,4
	Iauna Craiovei	3517,6	
	Ciucevele Cernei	1104,2	
	Total	9733,2	
(4) Cozia	Cozia	2284,9	2407,9
	Lotrișor	1102,9	
	Total	3387,8	
(5) Codrul secular Șinca	-	338,1	445,6
(6) Codrul secular Slătioara	-	609,0	429,4
(7) Groșii Țibleșului	Izvorul Șurii	210,5	563,5
	Preluci	135,8	
	Total	346,3	
(8) Strâmbu-Băiuț	-	598,1	713,1
Total general		23985,1	64480,9

Notă. Totalul general este calculat pe baza valorilor la nivel de sit (italice îngroșate).

tuat între 150-1150 m altitudine. Pădurea este una relativ izolată și inaccesibilă, fiind declarată rezervație forestieră și inclusă în parcul național cu același nume. Pe teritoriul sitului se găsesc numeroși arbori monumentali - fag și gorun de peste 300 de ani, dar și alte specii, precum *Corylus colurna*, *Taxus baccata* (Kirchmeir and Kovarovics, 2016).

(3) Situl nominalizat Domogled-Valea Cernei este un cluster alcătuit din trei componente - Ciucevele Cernei, Iauna Craiovei și Domogled-Coronini-Bedina, conectate între ele prin pădure și anvelopate într-o zonă tampon (tabelul 2). Acestea sunt situate în același bazin (Valea Cernei), într-un interval altitudinal cuprins între 160-1.620 m, sunt caracterizate printr-un grad ridicat de naturalitate și fac parte dintr-un lanșaft dominat de fag (72% din păduri). În două din aceste componente apar pășuni subalpine, ce pot permite o eventuală expansiune a

fagului în contextul schimbărilor climatice. Situl include o diversitate de păduri de fag, dar și păduri de pin ce includ endemismul *Pinus nigra* ssp. *banatica* (Kirchmeir și Kovarovics, 2016).

(4) Nominalizarea Cozia este un cluster alcătuit din componentele Masivul Cozia și Lotrișor, separate de Defileul Oltului și conectate printr-o zonă tampon comună. Masivele Cozia și Narău sunt localizate în parte centrală-sudică a Carpaților Meridionali, au altitudini maxime de 1300-1668 m, fiind mărginite prin depresiuni joase și coridoare. Pădurile de fag acoperă 99% din cele două masive și chiar dacă sunt constituite din fag peste 75%, prezintă o mare diversitate de tipuri de habitate forestiere. O caracteristică a Masivului Cozia o constituie prezența pădurilor de gorun (inclusiv în amestec cu fagul) la altitudini ridicate (1000-1350 m), precum și a făgetelor pure și a

amestecurilor de fag cu brad la altitudini joase (300-400 m), pe văi umbrite (Kirchmeir și Kovarovics 2016).

(5) Componenta Codrul secular Șinca este cea mai reprezentativă pădure primară de pe clima nordică a Carpaților Meridionali (790-1400 m altitudine). Aceasta include păduri de amestec (fag și brad), aparținând tipului de habitat 91V0 – Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*). Arboretele din Codrul secular Șinca au o structură plurienă, un grad ridicat de naturalitate și sunt situate în condiții staționale foarte favorabile pentru fag și brad, ceea ce face aceste arborete să fie unice din punct de vedere biometric. Este de remarcat frecvența ridicată a arborilor cu vârsta de peste 350-400(500)ani la fag și peste 400-500 la brad, până la limita longevității fiziologice, când are loc uscarea arborilor pe picior (Kirchmeir și Kovarovics 2016).

(6) Nominalizarea Codrul secular Slătioara face parte din cea mai mare și mai bine conservată rezervație forestieră din nordul Carpaților Orientali, care protejează păduri de amestec (fag, brad, molid) – un exemplu al pădurilor care se găseau odinioară în zonă. Pădurile, localizate într-un interval altitudinal cuprins între 720-1.510 m, acoperă 93% din suprafață, completate de rezervația floristică Fânețele seculare Todirescu. Componenta este una dintre primele rezervații forestiere declarate în România și face parte și din situl Natura 2000 Rarău-Giumalău (Kirchmeir și Kovarovics 2016).

(7-8) Nominalizările Groșii Țibleșului și Strâmbu Băiuț conservă ultimele păduri primare de fag din nordul Carpaților Orientali: zona Maramureș, munții vulcanici Țibleș. Prima dintre acestea constă din două părți (Izvorul Șurii și Preluci), situate într-un interval altitudinal cuprins între 980-1450 m, în care se întâlnesc doar păduri de fag. Componenta Strâmbu Băiuț include, de asemenea, doar păduri de fag, fiind localizată între 560-1300 m altitudine. Aceasta face parte și din situl Natura 2000 „Codrii seculari de la Strâmbu Băiuț”.

Agenda anului 2016

La începutul anului 2016 (ianuarie), Austria, țara coordonatoare la nivel internațional a procesului de nominalizare, a organizat două întâlniri de o importanță majoră în dinamica procesului de nominalizare.

Prima întâlnire a tuturor reprezentanților ministeriali (11 ianuarie 2016, figura 2) a fost organizată de către Ministerul Federal al Austriei pentru Agricultură, Silvicultură, Mediu și Ape pentru a conveni asupra următoarelor aspecte: (i) prezentarea dosarului comun de nominalizare și a stadiului actual al procesului de nominalizare și agreearea conținutului acestuia, (ii) prezentarea Sistemului Integrat de Management al proprietății UNESCO și agreearea cu privire la adoptarea modului de organizare, funcționare și finanțare a acestuia, (iii) discutarea și agreearea formei finale a Declarației Comune de Intenție a celor 13 state participante la procesul de nominalizare a proprietății UNESCO, care va fi semnată ulterior, după aprobarea nominalizării de către Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO și (iv) discutarea și agreearea procedurii de semnare a dosarului comun de nominalizare de către persoana nominalizată la nivel național în acest sens și transmiterea dosarului la Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO de către Austria, până la sfârșitul lunii ianuarie 2016.

Apoi, în data de 27 ianuarie 2016, ambasadorul de pe lângă Delegația Permanentă a Austriei la UNESCO a organizat, în sala Segur de la sediul UNESCO din Paris, o ceremonie de semnare a dosarului comun de nominalizare de către ambasadorii statelor implicate în proiect, urmată de o recepție. În data de 28 ianuarie 2016 Delegația Permanentă a Austriei la UNESCO a transmis dosarul de nominalizare la Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO.

În continuare, agenda de lucru a anului 2016 va include vizite în teren ale experților UNESCO, pentru a verifica, la nivelul fiecărui sit, îndeplinirea criteriilor de selecție, a contribuției acestuia la nominalizare, a condiției de „integritate”, a existenței unui statut corespunzător

Figura 2 Întâlnirea reprezentanților ministeriali (Viena - 11 ianuarie 2016). Foto: H. Kirchmeir
Ministerial meeting (Vienna - January 11, 2016). Photo: H. Kirchmeir

de protecție legală și a unui management adecvat pentru a garanta conservarea proprietății. De asemenea, acolo unde este cazul, va fi necesară soluționarea eventualelor solicitări de clarificare și completare a dosarului de nominalizare cu documente, conform recomandărilor care vor fi formulate de către Comitetul UNESCO și de către experții evaluatori.

Decizia finală privitoare la înscrierea pro-

prietății „Făgete primare din Carpați și din alte regiuni ale Europei” în Patrimoniul Mondial UNESCO se va lua în iunie 2017, la cea de a 41-a sesiune a Comitetului Patrimoniului Mondial.

Figura 3 Ambasadorii UNESCO ai celor 13 țări participante, la ceremonia de semnare a dosarului comun de nominalizare (Paris - 27 ianuarie 2016). Foto: Delegația permanentă a Austriei pe lângă UNESCO *UNESCO ambassadors of the 13 countries participating in the signing of the joint nomination dossier (Paris - January 27, 2016). Photo: Permanent Delegation of Austria to UNESCO.*

Figura 4 Asumarea nominalizării de către România prin Adrian Cioroianu, ambasadorul României la UNESCO (Paris - 27 ianuarie 2016). Foto: Delegația permanentă a Austriei pe lângă UNESCO. *Assuming nomination by Romania Adrian Cioroianu, Romanian Ambassador to UNESCO (Paris, January 27, 2016). Photo: Permanent Delegation of Austria to UNESCO.*

Mulțumiri

Suportul financiar necesar realizării activităților aferente procesului de nominalizare a fost oferit de către Ministerul Apelor Pădurilor și Protecției Mediului (contract MMAP88/2015), Asociația WWF - Programul Dunăre Carpați România (contract 98/03.07/FY15) și Greenpeace CEE România (contract 21/2014). Mulțumim tuturor celor care, pe parcursul procesului de nominalizare, au contribuit și ne-au sprijinit în realizarea activităților la nivel național (identificarea și selectarea siturilor, trasarea limitelor, colectarea datelor și informațiilor pentru caracterizarea siturilor, obținerea acordului factorilor locali etc.), în total peste 40 de specialiști din cadrul: MMAP, RNP-Romsilva, WWF-DCP, Greenpeace CEE România, administrațiilor ariilor naturale protejate, administrațiilor silvice private, consiliilor locale, proprietarilor de pădure.

Bibliografie

Biriş, I.A. (coord.) 2012. Ancient beech forests of Roma-

- nia - the preliminary identification of potential nomination areas for the World Heritage List. Project Report (contract no. 8789/02.05.2012, Bundesamt für Naturschutz - ICAS), Bucureşti, 250 p.
- Biriş, I.A. 2014. Făgetele primare din România, o contribuție la Patrimoniul Mondial UNESCO. *Bucovina Forestieră* 14(1): 77-85.
- Biriş, I.A., Turcu, D.O. (coord.) 2014. Realizarea studiilor și activităților la nivel național pentru nominalizarea transnațională definitivă a unor păduri virgine și seculare de fag din România ca situri ale patrimoniului Mondial UNESCO în cadrul proiectului „O nominalizare comună a unor păduri virgine și seculare de fag ca situri ale Patrimoniului Mondial UNESCO: Pădurile de fag – patrimoniu natural comun al Europei”. Raport de activitate ICAS (contract nr. 98/03.07/FY15/03.07.2014), 39 p. (+ anexe).
- Biriş, I.A., Teodosiu, M. (coord.) 2014. Realizarea studiilor și activităților la nivel național pentru nominalizarea transnațională definitivă a unor păduri virgine și seculare de fag din România ca situri ale patrimoniului Mondial UNESCO în cadrul proiectului „O nominalizare comună a unor păduri virgine și seculare de fag ca situri ale Patrimoniului Mondial UNESCO: Pădurile de fag – patrimoniu natural comun al Europei”. Raport de activitate ICAS (contract nr. 28/08.08.2014), 34 p. (+ anexe).
- Biriş, I.A. (coord.) 2015. Realizarea studiilor și activităților la nivel național pentru nominalizarea transnațională definitivă a unor păduri virgine și seculare de fag din România ca situri ale patrimoniului Mondial UNESCO în cadrul proiectului „O nominalizare comună a unor păduri virgine și seculare de fag ca situri ale Patrimoniului Mondial UNESCO: Pădurile de fag – patrimoniu natural comun al Europei”. Raport de activitate INCDS “Marin Drăcea” (contract nr. MMAP 88/09.09.2015), 40 p. (+ anexe).
- Kirchmeir H., Kovarovics A. (eds.) 2016. Nomination Dossier “Primeval Beech Forests of the Carpathians and Other Regions of Europe” as extension to the existing Natural World Heritage Site “Primeval Beech Forests of the Carpathians and the Ancient Beech Forests of Germany” (1133bis). Klagenfurt, 409 p.
- Knapp H.D (ed.) 2008. Beech Forests – a German contribution to the global forest biodiversity. BfN Skripten 233. Bundesamt für Naturschutz. Bonn, 86 p.
- Knapp H.D., Fichtner A., 2011. Beech forests. Joint natural heritage of Europe. BfN Skripten 297. Bundesamt für Naturschutz, Bonn, 197 p.
- Waldherr, M. (ed.) 2014. European World Heritage Beech Forests. Research and Development Project. Centre for Ecomics and Ecosystem Management. Eberswalde University for Sustainable Development. Web:<http://www.centreforecomics.org/consultancy-and-projects/european-beech-forest-projects/european-world-heritage-beech-forests/>. Accesat: 02.2016.